

heti po širokem svetu. Če se je g. nadučitelj, ki drugi kraj za zbirališče primerni zdel, kakor prostor pred faro cerkvijo, ki pa ni tak „mestni vogel“, da ga otroci ne bi najti mogli — slobodno mu je bilo, otroke ondi zbrati.

Naj še opomnim, da tudi mestnim gg. učiteljem se ni ta procesija poprej naznaujala, in vendar so se nje vsi s svojo šolsko mladežjo udeležili.

J. Žičkar, katehet.

Iz št. Jurja pod Taborom. (Ponudba). Čital sem v „Slov. Gosp.“ štev. 26 v dopisu: izpod Pohorja in poizvedel, da je v Konjiškem okraju pomanjkanje živinozdravnikov in živinozdravniških knjig. Temu v okom priti in pomagati bi podpisani voljen bil, ako bi dobil vsaj nekoliko poročstva, da bi zamogel tam shajati in se preživeti. Bil sem nekaj časa za okrajnega živinozdravnika v Vranskem okraju, potem sem boleno živino ozdravljal z dobrim uspehom v Gornjemgradu. Sedaj stanujem na svojem posestvu blizu Vranskega. Spričevala imam iz živinozdravniške učilnice v Ljubljani. Tudi živinozdravniških knjig imam vsake vrste, slovenskih in nemških.

Anton Drager, živinozdravnik
pri št. Jurju pod Taborom, pošta Franz.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Nad Belakom je visoka gora Dobrač, blizu nje pa Pliberg z rudami za svince, ki daleč po svetu slovi. Dva rova ali tula sta najbolj znana: Rudolfovo, našemu cesarjeviču na čast tako zvan, in pa cesarjev Leopoldov rov, ki se je za cesarja Leopolda II., l. 1792 kopati začel. Letos 29. junija bil je dokopan do Rudolfovega rova in je v svojem 83. letu dosegel dolgost 4456 metrov. Knapci so bili tega jako veseli in so nenavadni dogodek s 62 streli iz možnarjev pozdravili. — Veliko škode je letos Celovsko jezero prizadajalo okoličanom, zlasti onim, ki prebivajo na izhodni njegovi strani. Veliko stotin oralov najlepših travnikov je voda poplavlila in seno pokazila. Ta nesreča je temveč občutljiva, ker se doneski za umetno izsušenje močvirjev strogo iztirjajo. Vendar veliko več kakor močvirji so poplavljanje zakrivile druge reči, zlasti pa to, da se vodi odtok v Glajno in Dravo zabranjuje. — V št. Vidu so usmiljeni bratje iz Gradca kupili vrt in zemljišče v zdravi in prijetni legi ter so 27. junija t. l. začeli zidati novo bolnišnico, v katero bodo po svoji stari krščanski navadi sprejemali možke bolenike vsakega stanu, narodnosti in verstva. Do jeseni mislijo hišo spraviti pod streho. Bog blagoslovi človekoljubno podvzetje, ki bode svetu nov dokaz, koliko premore krščanska ljubezen posvečena in podpirana po treh evangelijskih svetih. — Posojilnicam na Koroškem se je začela huda goditi. Finančni minister tirja iz njih tolike dače, da bodo te požrle vse, kar se je do sedaj prigospodarilo in prihranilo kot rezervni zaklad ali fond. Posojilnica v Wolfsbergu na primer ima 4900 gld. v rezervnem fondu, a minister je predpisal davka 6671 gld. Na tak način morajo

vse posojilnice zaporedom in v kratkem uničene biti. — V sedanji liberalni dobi so tudi inženirji in zidarji postali liberalni t. j. slabi in nezanesljivi. V dokaz bodi novo poslopje Koroške hranilnice v Celovcu. Poslopje je na videž izvrstno, v resnici pa slabo in pravi denarni požeruh; v 2 letih je požrlo 60.000 gld. samo za popraviljanje. Še bolj slabo zidane so nekatere nove šole po deželi. Komaj postavljene, že lezejo narazen. Oh, hvalisana liberalna doba, draga si, draga, pa tudi hudo — slaba!

Politični ogled.

Vojska na Turškem. Prav je srbski knez Milan v svojem razglasu djal, da je bil prisiljen za orožje prejeti, ker Turki so Srbijo obdajali, kakor daleč so mogli, z železnim okrogom t. j. z močno in najboljšo vojsko, ki je brojila kakih 100.000 mož. No, in ta železni obroč je sedaj po 10 dnevni, grozni moritvi na večih mestih pretrgan; Srbi stojijo povsod na turški zemlji, Turki pa niso zamogli nikder v Srbsko tako prodreti, da bi se zamogli vzdržati. Sicer so Turki prvi naval srbske vojne povsod krepko sprejeli, tu pa tam tudi naprej tiščali s vso silo pa naposled so se povsod začeli nazaj pomikati. Najvažniši dogodki bili so: general Črnajev je 4. jul. vzel turški tabor pri Babini glavi, 5. jul. Ak-palanko in daleč v Bolgarijo poslal generala Stratimiroviča, da oroža Bolgare, ki od vseh strani hitijo pod orožje. Sedaj je Črnajev krenol na desno v Leskovac, bržčas, da prodere do turške železnice iz Soluna v Mitrovico. Vidinski paša Osman je iz Ruščuka tihoma po Donavi dobil 20.000 mož in je naglo udaril čez Timok na Srbsko pred Zaječar, kder je stal obrst Lješanin s 10.000 Srbi in 5000 prostovoljci iz našega Banata. Nastal je ljut boj, od prostovoljcev je ostalo komaj 3000 živih. Srbi so morali velikej sili umakniti se v Zaječar in Turkom pustiti več kanonov in šane; toda daleč Turka niso pustili. Turki so potem naskok ponovili še skozi 3 dneve, ali četrto krat t. j. 6. julija je Lješanin turško vojno razbil in za njo na Turško vdrl. Ob enem je srbska četa iz Negotina kraj Donave marširala v Vidin, kamor so se Turki umaknoli. Bolgarov se je Srbom tukaj pridružilo 4000. Tretja srbska vojna je šla čez Drino in je imela do sedaj okoli Bjeline in trdnjave Zvornika hudo klanje s Turki. Bjelina je zgorela; blizu nje je major Vlaković, ki ima samo jedno nogo in ga morajo na konja privezati, 2000 Turkov ubil v krvavi vojski, ki je trajala do sred noči. Vlaković ima tudi slovenske prostovoljce pod seboj. Po reki Drini plavajo zaporedom mrlič v Savo. Četrta vojna srbska pod generalom Čahom je iz prva nesrečna bila in je zato Čah poveljništvo zgubil. Namesto njega komandira sedaj vojni minister Nikolič sam. Čahovi podgenerali bili so bolj srečni. Dukič je zmagal pri Novem-varošu; Artič prodril do Novega-

pazarja, ga bombardiral, Ilič pa vzel turški tabor z živezem in streljivom in potem prišel pred Mitrovico, prvo železniško stacijo. To je Turke tako dirnol, da so koj vse posadko iz Soluna naložili na železnico in odpeljali Mitrovico braniti.

Črnogorci so prišli 6. julija v Gačko, kder je bilo 9000 Turkov zašancanih. Po 3dnevem boju so bili Turki premagani in večidel vsi posekani. Tako so se naši slavjanski bratje vojskovali prvih 10 dni! Nemško-magjarski listi poročajo, da so Srbi do sedaj bili povsod tepeni. To pa je hudobna laž, če ne, zakaj pa tedaj zmagoviti Turki ne proderejo na Srbsko, zakaj lezejo povsod nazaj? Sicer pa Turki sami čutijo, da gre za njihov obstanek. Povsod zbirajo prostovoljce, vse mohamedansko prebivalstvo kličejo pod orožje, še celo 20.000 ciganov v Bosniji hočejo orožati. Sultan je pozval egipčanskega vice-kralja na pomoč, poslal 10.000 mož svoje stražne vojne na bojišče tako, da je v Carigradu komaj 2600 vojakov. Stari prekucuh magjarski Klapka in poljski vstaš Langievič sestavljata magjarsko in poljsko legijo ali krđelo Turkom na pomoč. V Bolgariji je sultan ukazal Čerkezom bolgarsko prebivalstvo strahovati. Vsled tega se godijo strahovite reči. Požgali so že blizu 200 vasi in opleni, starce in otroke, ki niso mogli bežati, posekali, okoli 6000 žensk in deklet ujeli in odpeljali v Carigrad na sejn, da bodo za sužnje v malo Azijo prodane. Več nego 2000 ljudi so samo v Sandžaku zaprli. Mrlič Kristijanov nepokopani ležijo in zrak se kuži. V Klisuri so zopet posekali 182 otrok, katere so v šoli dobili. Da vsled tega razkačeni Bolgari radi za orožje prijemajo, katero jim Srbi donajajo, to je lahko verjetno.

Avstrijske dežele. Homatije in krvava vojka na Turškem so sedaj pri nas vse druge in tudi domače politične zadeve v važnosti prekosile. Ljudje so povsod razdvojeni. Liberalci, Poljaci, Judi in Magjari želijo Turkom zmago, Slavjani in vsi, ki še imajo kaj krščanskega sočutja v srcu, pa držijo s Srbi. — Iz Dunaja se slišijo glasovi za porazumljenje s Čehi. No, čas bi že zdavna bil. Tudi se govori, da odstopi grof Andrassy in da na njegovo mesto pride grof Langenau ali pa grof Potocki. — Vladni listi so v zadregi, da so ministri prišli ob upljiv na turške Kristijane, razglasili neko pismo bosenskih Katoličanov, v katerem trdijo, da bodo ti vselej s sultanom držali in da protestujejo zoper kneza Milana srbskega, če bi hotel Bosnijo zasesti. To je gola domišljija. V Bosniji se ne gre za razkolništvo ali katoličanstvo, ampak za to, da se Kristijani rešijo turškega jarma. Med vstaši štejemo tudi katoliške Srbe, med njimi fajmoštra Musića, ki vodi 2000 vstašev. — Ministri delajo vojne priprave in pošiljajo vedno več vojske na turško mejo. V Poli je pogorela velika kosarna; škode je 120.000 fl. — Južna železnica slabo gospodari; lani je 12 milijonov več izdala, nego prejela; po-

manjkljej bodo morali delničarji pokriti. — Cesarjevič Rudolf je obiskal nesrečno bojišče l. 1866 na Českem. — Nadvojvoda Viktor, tretji brat svitlega cesarja, stanuje v Bledu na Kranjskem. To je menda prvokrat, da se je cesarsk princ za več časa nastanil na slovenski zemlji. Magjari hudo ropočejo zoper Jugoslavjane in jim škodijo, kder zamorejo. Srbskega poslanca Miletiča so v Novem-sadu takoj pograbili in zaprli in v Zemunu so pobrali 60.000 chassopot-pušk, katere so Srbi od Francozev kupili. Kupčijska pogodba z Romunskim je že začela svoje čudeže delati. Prvega julija se je mimo Orsove po Donavi na vzgor na 100 ladjah peljalo 300.000 novih centov pšenice in rži, za katero zrnje bo 3 milijonov goldinarjev iz Avstrije šlo na Romunsko. Cena zrnju pri nas mora celó podniti.

Vnanje države. Ruski narod je ves vnet za naše jugoslavjanske brate. Generalu Črnajevu so Rusi iz Moskve pisali: bodi srečen, želimo ti zmago, dali ti bomo oficirjev, denarjev, živeža, in če bodeš nesrečen, podamo ti železno rusko roko, da zdrobiš Turčina. Ruski carevič je odkazal Srbom izplačati vsaki teden $\frac{1}{2}$ milijona rubeljnov, carinja sama skrbi za ranjence. Bolgarsko bo bržčas dobil drugi sin ruskega cesarja, namreč veliki knez Vladimir. — Romuni so se s Turki tako pogodili, da bo Donava vojnemu brodovju zaprta. Grki se tudi pripravljajo na vojsko zoper Turka. Pruski listi so nekoliko iznemirjeni bili, ko so slišali, da sta se avstrijski in ruski cesar res porazumila in da bo Andrassy odstopil. Ali to ni pomiselka vredno znamenje? — Francozi sedaj tudi žalujejo, ker so spoznali, da je njihova vojska zoper Rusa l. 1854 in zoper Avstrijo l. 1866 le Prusom bila na korist, njim pa v nesrečo tako, da sedaj zastran Turčije imajo toliko govoriti, kakor nič! — Angleško ministerstvo, ki Turke podpira, utegne odstopiti, ker veliko Angležev tega ne trpi. Severna Amerika obhaja veselo stoletnico obstanka svoje mogočne republike. Sedaj je namreč ravno sto let, kar so angleško gospodstvo otresli in postali samisvoji!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLVI. Genova je ob morju pozidana in se spenja na višino po bregu. Priimek jej davljejo: la superba, t. j. štimana. Prekrasna jena lega, marmornate palače in bogata kupčija opravičujejo popolnem ovo priime. Prebivalcev šteje 130.000. Kupčija po morju je res velikanska. Više 300 milijonov je blago vredno, ki se tukaj vsako leto premeče iz bark na kopno in iz kopnega na ladje. Proti sovražnikom varujejo mesto močne trdnjave po visokem bregu nastavljene. Ob morju stoji močen zid, skozi katerega preži in zija vse polno kanonov. Tukaj so bili l. 1859. izbarkani Francozi, ki so potem našo vojno pri Magenti prema-